

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Plangebied: Melkstraat 4, Alphen

Opsteller T. D. Breur

Natuurtoets

In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte

Ondertitel	Plangebied: Melkstraat 4, Alphen
Opsteller	T. D. Breur
Datum	28-06-17
Versienummer	03
Rapportkenmerk	ER20170414v03
Aantal pagina's	32
Opdrachtgever	Kubiek Ruimtelijke Plannen
Contactpersoon	P. Wallenburg
Collegiale toets	L. Boon
Wijze van citeren	Breur, T. D. 2017. Natuurtoets. In het kader van de Wet natuurbescherming en Verordening ruimte. Plangebied: Melkstraat 4, Alphen. Rapportkenmerk ER20170414v03. Ecoresult B.V., Dordrecht.

Ecoresult B.V.
Van Ravesteyn-erf 156
3315 DK Dordrecht
078 75 184 12
info@ecoresult.nl
www.ecoresult.nl

© copyright Ecoresult B.V. 2017

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, microfilm of welke wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de auteursrechthebbende.

Ecoresult B.V. kan door opdrachtgever niet aansprakelijk worden gesteld voor schade die voortvloeit uit gebruik van data of gegevens of door toepassing van aanbevelingen en conclusies, die zijn opgenomen in deze rapportage.

INHOUDSOPGAVE

1 Inleiding.....	5
1.1 Aanleiding.....	5
1.2 Doel.....	5
1.3 Leeswijzer.....	5
2 Toelichting onderzoekskader.....	7
2.1 Wet natuurbescherming	7
2.2 Verordening ruimte	9
3 Omschrijving plangebied.....	11
3.1 Algemeen.....	11
3.2 Beschrijving.....	11
3.3 Voorgenomen ontwikkelingen.....	12
3.4 Planning	12
4 Onderzoekresultaten beschermde gebieden.....	13
4.1 Wet natuurbescherming	13
4.2 Verordening ruimte	13
5 Beschermde houtopstanden.....	15
6 Onderzoekresultaten beschermde soorten.....	17
6.1 Algemeen.....	17
6.2 Soorten Vogelrichtlijn.....	18
6.3 Soorten Habitatrichtlijn	21
6.4 Nationaal beschermde soorten	23
7 Conclusies en aanbevelingen.....	27
7.1 Beschermde gebieden	27
7.2 Beschermde houtopstanden.....	27
7.3 Beschermde soorten	27
7.4 Aanbevelingen.....	28
8 Geraadpleegde bronnen	31
8.1 Literatuur.....	31
8.2 Internet.....	31
Bijlage 1 Foto-impressie plangebied.....	33

1 Inleiding

1.1 *Aanleiding*

In opdracht van Kubiek Ruimtelijke Plannen heeft Ecoresult B.V. een natuurtoets uitgevoerd voor het plangebied genaamd: Melkstraat 4, Alphen. De aanleiding voor dit onderzoek betreft de bouw van een woning op een agrarisch perceel (zie verder hoofdstuk 3.3). Deze ontwikkeling kan schadelijke effecten hebben op beschermde soorten en natuurgebieden. Wet- en regelgeving voor flora, fauna en natuurgebieden kan hierdoor worden overtreden. Deze natuurtoets zoomt in op de (mogelijke) effecten door de activiteiten en op welke wijze gehandeld dient te worden.

1.2 *Doel*

Door middel van een oriënterend bronnen- en veldonderzoek zal worden onderzocht of de geplande werkzaamheden kunnen leiden tot:

- Overtreding van verbodsbepalingen voor (potentieel) aanwezige soorten flora en fauna. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op instandhoudingsdoelstellingen van Natura 2000-gebieden. In het kader van de Wet natuurbescherming (Wnb).
- Een (significant) negatief effect op de wezenlijke kenmerken en waarden van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Of een negatief effect op anderzijds beschermde natuurgebieden op provinciaal niveau (o.a. bijzondere provinciale natuurgebieden). In het kader van de Verordening ruimte.

1.3 *Leeswijzer*

In deze rapportage wordt allereerst het kader beschreven waar aan getoetst wordt. Vervolgens wordt het plangebied en de geplande activiteiten beschreven. Hierna worden per beschermingsregime de voor het plangebied relevante beschermde gebieden en beschermde soorten beschreven en beoordeeld. In de conclusie worden de resultaten van dit oriënterend onderzoek samengevat en wordt (indien van toepassing) geadviseerd welk aanvullend onderzoek noodzakelijk is. Afgesloten wordt met een bronvermelding en een fotobijlage van het plangebied ten tijde van het oriënterend veldbezoek.

2 Toelichting onderzoekskader

2.1 *Wet natuurbescherming*

Per 1 januari 2017 is de Wet natuurbescherming (Wnb) van kracht. Deze nieuwe wet is een vervanging en samenbundeling van drie voorgaande wetten; de Natuurbeschermingswet 1998, de Boswet en de Flora- en Faunawet¹. Tevens heeft er een decentralisatie van het bevoegd gezag plaatsgevonden: per 1 januari 2017 zijn de provincies verantwoordelijk voor de vergunningen en ontheffingen. De Wnb is op te delen in grofweg drie delen:

2.1.1 Bescherming van gebieden

De Wnb richt zich met de bescherming van natuurgebieden uitsluitend op Natura 2000-gebieden. Natura 2000 is een Europees netwerk van beschermde natuurgebieden. In Natura 2000-gebieden worden bepaalde diersoorten en hun natuurlijke leefomgeving beschermd om de biodiversiteit te behouden. Invloeden (ook van buitenaf) mogen deze instandhoudingsdoelstellingen niet in gevaar brengen.

2.1.2 Bescherming van soorten

De Wnb onderscheidt drie verschillende beschermingsregimes, met elk hun eigen verbodsbepalingen (zie tabel 1). De eerste twee categorieën zijn gebaseerd op de door de Europese Unie opgestelde Vogelrichtlijn (uit 1979) en de Habitatrichtlijn (uit 1992). Het derde beschermingsregime betreft soorten die niet op Europees niveau beschermd zijn, maar wel op landelijk niveau: de Nationaal beschermde soorten (in de wet aangeduid als “andere soorten”). Als bevoegd gezag heeft iedere afzonderlijke provincie (een aantal) algemene soorten uit deze derde categorie vrijgesteld van ontheffingsplicht. Wel geldt altijd voor alle soorten de algemene zorgplicht. Deze zorgplicht houdt in dat men bij werkzaamheden met mogelijk negatief effect op planten en dieren, maatregelen dient te nemen (binnen wat redelijkerwijs van men verwacht kan worden) om onnodige schade aan planten of dieren te voorkomen².

¹ www.rvo.nl

² Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen

Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn § 3.1 Wnb	Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn § 3.2 Wnb	Beschermingsregime Nationaal beschermde soorten (andere soorten) § 3.3 Wnb
Art 3.1 lid 1 Het is verboden in het wild levende vogels opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.5 lid 1 Het is verboden soorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.	Art 3.10 lid 1a Het is verboden soorten opzettelijk te doden of te vangen.
Art 3.1 lid 2 Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.	Art 3.5 lid 4 Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren te beschadigen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1b Het is verboden de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren opzettelijk te beschadigen of te vernielen.
Art 3.1 lid 3 Het is verboden eieren te rapen en deze onder zich te hebben.	Art 3.5 lid 3 Het is verboden eieren van dieren in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.	Niet van toepassing
Art 3.1 lid 4 en lid 5 Het is verboden vogels opzettelijk te storen, tenzij de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.	Art 3.5 lid 2 Het is verboden dieren opzettelijk te verstoren.	Niet van toepassing
Niet van toepassing	Art 3.5 lid 5 Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.	Art 3.10 lid 1c Het is verboden plantensoorten in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Tabel 1: Soortenbescherming en verbodsbepalingen volgens de Wnb

2.1.3 Bescherming van houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod.

2.2 Verordening ruimte

In de verordening ruimte is het Natuurnetwerk Nederland (NNN) vastgelegd. Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is een netwerk van groene gebieden, voorheen bekend als de Ecologische

Hoofdstructuur (EHS). Het NNN wordt beschermd via het planologisch kader. Het NNN is verankerd in de bestemmingsplannen waarin de regels uit de provinciale Verordening ruimte zijn verwerkt. Het ruimtelijke beleid voor het NNN kent het “nee, tenzij” principe en is gericht op ‘behoud, herstel en ontwikkeling van de wezenlijke waarden en kenmerken’ van het NNN.

Naast het NNN kan de provincie planologische bescherming aan gebieden toekennen door hen aan te wijzen als “bijzondere provinciale natuurgebieden” of “bijzondere provinciale landschappen”. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken aan de bescherming van belangrijke weidevogelgebieden. Het NNN kent geen uniform beschermingsregime. Iedere provincie kan een eigen invulling geven aan bijvoorbeeld compensatie. Het beschermingsregime van overige op provinciaal niveau beschermde gebieden kan sterk verschillen tussen provincies.

3 Omschrijving plangebied

3.1 Algemeen

Het plangebied betreft een deel van een weidegelegen tussen de Melkstraat 4 en Melkstraat 6, in het zuiden van de gemeente Alphen, provincie Gelderland (Afbeelding 1).

Afbeelding 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd), voor de regionale ligging, zie kaartinzet rechtsboven. Bron: PDOK

3.2 Beschrijving

- In het plangebied is geen bebouwing aanwezig. Het terrein bestaat uit grasland en enkele aardehopen met ruigtekruiden. In het plangebied zijn geen bomen aanwezig. Ten noordwesten van het terrein staan enkele grote populieren. Op het perceel ten zuidoosten van het plangebied bevindt zich een kleine fruitboomgaard.
- Open water is aanwezig in de vorm van een smalle sloot aan de noord-oost, zuid-oost, en zuid-west zijde van het plangebied. Deze sloot vormt de begrenzing van het plangebied. Ten tijde van het veldbezoek was hier slechts maximaal 20 cm water in aanwezig. Op enkele plekken was de sloot vrijwel droog.

Afbeelding 2: Zicht op het plangebied vanaf de Melkstraat, zicht richting zuid-oost. In de greppel/sloot op de voorgrond stond zeer weinig water ten tijde van het veldbezoek.

Zie bijlage 1 voor een foto-impressie van het plangebied.

3.3 Voorgenomen ontwikkelingen

De voorgenomen ontwikkelingen werkzaamheden betreffen:

- De bouw van een woning op het perceel naast Melkstraat 4.

Afbeelding 3: Ligging van het bouwvlak van de woning in het plangebied. Bron: Kubiek Ruimtelijke Plannen

3.4 Planning

De exacte planning is op dit moment nog niet bekend.

4 Onderzoeksresultaten beschermde gebieden

4.1 *Wet natuurbescherming*

4.1.1 Natura 2000

Het meest nabij gelegen Natura 2000 gebied is de Rijntakken (op ca. 4,5 km afstand)³. Invloeden (ook van buitenaf) mogen de instandhoudingsdoelstellingen van de betreffende Natura 2000-gebieden niet in gevaar brengen. Negatief effect (door emissie, geluid, trilling of verlichting) op bovengenoemde gebieden valt uit te sluiten op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten (bouw één woonhuis) die hier zullen plaatsvinden. Aanvullend (veld)onderzoek is niet noodzakelijk. Er hoeft geen vergunning als bedoeld in artikel 2.7 van de Wnb te worden aangevraagd.

4.2 *Verordening ruimte*

4.2.1 Gelders Natuurnetwerk

Op ca. 250 meter ten oosten van het plangebied ligt de Maas. Deze rivier en de oeverzone is onderdeel van het Natuurnetwerk Nederland (in Gelderland het Gelders Natuurnetwerk – GNN – genoemd). De rivier heeft als beheertype: N02.01 Rivier, de zone langs het kanaal heeft als beheertype: N12.01 Kruiden- en faunarijk grasland⁴.

Op basis van de afstand van deze gebieden tot het plangebied en de aard van de activiteiten die hier zullen plaatsvinden valt op voorhand uit te sluiten dat er sprake is van (tijdelijke) negatieve impact op de wezenlijke waarden en kenmerken van NNN gebied en ecologische verbindingszone. De Omgevingsverordening Gelderland kent hiernaast geen bepalingen ten aanzien van externe werking op het GNN⁵. Alleen wanneer sprake is van een bestemmingswijziging binnen de begrenzing van het GNN zijn de bepalingen uit de Omgevingsverordening Gelderland van toepassing. Aanvullend onderzoek en nadere toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland is hierom niet noodzakelijk.

³ <http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

⁴ http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

⁵ Zie hiervoor ook Artikel 2.7 lid 1 van de Omgevingsverordening Gelderland.

4.2.2 Groene Ontwikkelingszone

In Gelderland wordt naast het Gelders Natuurnetwerk ook een Groene Ontwikkelingszone (GO) onderscheiden. De rivier de Maas en de oeverzone behoren tot deze Groene Ontwikkelingszone, ook de uiterwaarden ten zuiden van de Molendijk behoort tot de Groene Ontwikkelingszone (ca. 275 m ten zuiden van het plangebied). De planontwikkeling vindt niet plaats binnen de GO. De Omgevingsverordening Gelderland kent geen bepalingen ten aanzien van externe werking op de GO⁶. Alleen wanneer sprake is van een bestemmingswijziging binnen de begrenzing van de GO zijn de bepalingen uit de Omgevingsverordening Gelderland van toepassing. Aangezien het plangebied buiten de begrenzing van de GO ligt, is aanvullend onderzoek en nadere toetsing aan de Omgevingsverordening Gelderland is hierom niet noodzakelijk

⁶ Zie hiervoor ook Artikel 2.7 lid 2 van de Omgevingsverordening Gelderland.

5 Beschermde houtopstanden

De bescherming van houtopstanden betreft voornamelijk een voortzetting van de Boswet en richt zich op de instandhouding van het bosareaal. Bij houtopstanden groter dan 10 are of 20 rijbomen en gelegen buiten de bebouwde kom geldt een meldplicht, herplantplicht en mogelijke oplegging van een kapverbod. Dit type houtopstanden of laanbomen komen niet voor in het plangebied. De geplande werkzaamheden voorzien enkel in de kap van opschot van enkele jonge wilgen (stamdiameter < 10 cm). Er is zodoende geen sprake van een overtreding van verbodsbepalingen ten aanzien van beschermde houtopstanden; een meldplicht of herplantplicht is niet aan de orde.

6 Onderzoeksresultaten beschermde soorten

6.1 *Algemeen*

Het verkennend veldonderzoek is uitgevoerd op 11-04-2017 door T. D. Breur, ecologisch deskundige⁷ bij Ecoresult B.V. Het complete plangebied is – daar waar nodig – met hulp van een verrekijker onderzocht.

De Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) is geraadpleegd om een indruk te krijgen over de aanwezigheid van beschermde soorten rondom het plangebied. De tabellen in dit rapport zijn gebaseerd op waarnemingen uit de NDFF database van de afgelopen 5 jaar.

Voor zover bekend zijn andere bronnen met relevante informatie afwezig.

Op basis van het bronnenonderzoek en de aanwezige habitats was een goede inschatting van de potenties en aan- of afwezigheid van de beschermde soorten te maken.

⁷ Voor een definitie van ecologisch deskundige wordt verwezen naar <https://mijn.rvo.nl/ecologisch-deskundige?inheritRedirect=true>

6.2 Soorten Vogelrichtlijn

6.2.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Boomvalk	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Buizerd	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Gierzwaluw	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Grote Gele Kwikstaart	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Havik	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Huismus	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Kerkuil	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ooievaar	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Ransuil	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Roek	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Slechtvalk	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Sperwer	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Steenuil	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	0 - 1 km
Wespendief	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	1 - 5 km
Zwarte Wouw	Vogels met vast rust- of verblijfplaats	1 - 5 km

Tabel 2: Waargenomen vogels met vaste rust- of verblijfplaatsen binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd op 11-04-2017

6.2.2 Verkennend veldonderzoek

Het plangebied is ongeschikt voor voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van vogels met jaarrond beschermde nesten in gebouwen en bomen. In het plangebied zijn geen bebouwing of bomen aanwezig. In de omgeving van het plangebied aan de Melkstraat bevindt zich wel geschikte bebouwing voor de huismus en gierzwaluw (oudere huizen met dakpannen daken). De huismus is langs deze bebouwing buiten het plangebied op verschillende plekken ook tijdens het verkennend veldonderzoek waargenomen. In de bomen in de omgeving van het plangebied zijn geen nesten aangetroffen (of sporen hiervan) van boombroedende vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats.

Vanwege de afwezigheid van struikgewas bestaat er geen potentie voor functioneel leefgebied van de huismus in het plangebied. Het plangebied is wel potentieel geschikt als jachtgebied voor roofvogels en uilen, zoals de buizerd, kerkuil, ransuil en steenuil. Het plangebied wordt echter omringd door soortgelijke agrarische percelen. De kleine oppervlakte van het plangebied (ca. 40 x 40 meter) maakt zodoende redelijkwijls geen essentieel onderdeel van uit van het leefgebied van deze soorten.

Steenuilen kunnen soms in oude fruitboomgaarden broeden. De fruitboomgaard direct ten zuiden van het plangebied is echter ongeschikt voor deze soort. Deze boomgaard is zeer klein (ca. 10 x 30 meter)

en bevat overwegend bomen met een stamdiameter < 10 cm (zie afbeelding 4). Enkele oudere fruitbomen zijn geïnspecteerd op de aanwezigheid van nestkasten, holtes of scheuren, deze zijn (geschikt voor steenuil) niet aangetroffen. Ook de bebouwing in de directe omgeving van het plangebied bevatte geen structuren waar een steenuil zou kunnen broeden, nestkasten die geschikt zijn voor uilen zijn niet waargenomen. Uit openbaar beschikbare waarnemingen komen geen melding van steenuilen in of om het plangebied naar voren. De meest dicht bijzijnde meldingen van de steenuil betreffen een locatie aan de Lindelaan en regio Benedeneind op respectievelijk 800 en 1200 meter afstand van het plangebied. Vanwege deze afstand valt uit te sluiten dat het plangebied van essentieel belang is voor deze steenuilterritoria. Hiernaast zijn nabijgelegen schapenweides aantrekkelijker voor als foerageergebied voor de steenuil, de schapenmest trekt namelijk insecten aan waar de steenuil graag op foerageert.

Afbeelding 4: Fruitboomgaard ten zuiden van het plangebied.

Op het terrein ten noordoosten van het plangebied liepen tijdens het veldbezoek enkele soepganzen, gezien de poepsporen en vraatsporen lopen deze. ganzen ook regelmatig in het plangebied. Het is ons niet bekend of deze ganzen in eigendom zijn bij iemand. Één van deze ganzen broedt in het plangebied, tussen de brandnetels op de aardehopen. Tijdens het veldbezoek werden er in dit nest 4 eieren geteld.

Abbeelding 5: Het nest van de soepgans in het plangebied

Het plangebied wordt verder ongeschikt geacht als broedgebied voor algemene vogels. De grasvegetatie is door de ganzen kort gegraasd, en er is geen struweel aanwezig. Graslandbroeders of weidevogels worden niet in het plangebied verwacht vanwege de ligging aan de weg en nabij woonhuizen. Tijdens het veldbezoek zijn behalve de gans, geen waarnemingen gedaan van vogels met nestindicerend gedrag in het plangebied.

6.2.3 Effectbeoordeling en toetsing

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van vogels met een jaarrond beschermde verblijfplaats in gebouwen of bomen kan worden uitgesloten. De bouw van een woonhuis heeft geen negatief effect op de aanwezige nesten van de huismus in andere woningen aan de Melkstraat. Een nieuw huis en tuin zal voor deze soort zelfs een positief effect kunnen betekenen doordat er potentieel meer nestgelegenheid en functioneel leefgebied gerealiseerd zal worden. Zeker als de bouw natuurinclusief zal gebeuren (zie ook hoofdstuk 6.3). Ten aanzien van het aanwezige ganzennest dient men te wachten met de werkzaamheden totdat de jongen het nest hebben verlaten. De broedperiode van de soepgans is grofweg van maart tot half mei, vanaf de leg van het laatste ei wordt er 27 a 30 dagen gebroed⁸. Aangezien de gans broedend werd aangetroffen op het nest wordt verwacht dat de eieren uiterlijk in de tweede week van mei uitkomen. Pas wanneer de jongen het nest hebben verlaten mag het nest worden verstoord.

⁸ Voslamber et al. 2012

6.3 Soorten Habitatrichtlijn

6.3.1 Bronnenonderzoek

Soort	Soortgroep	Afstand
Kamsalamander	Amfibieën	0 - 1 km
Poelkikker	Amfibieën	0 - 1 km
Heikikker	Amfibieën	1 - 5 km
Rivierrombout	Insecten - Libellen	1 - 5 km
Bever	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km
Gewone dwergvleermuis	Vleermuizen	0 - 1 km
Gewone grootoorvleermuis	Vleermuizen	0 - 1 km
Laatvlieger	Vleermuizen	1 - 5 km

Tabel 3: Waargenomen habitatrichtlijnsoorten binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-04-2017.

6.3.2 Verkennend veldonderzoek

6.3.2.1 Vleermuizen

Aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen van boom- en gebouwbewonende vleermuizen kan worden uitgesloten op basis van afwezigheid van bomen en bebouwing in het plangebied. In de bomen in de omgeving van het plangebied zijn eveneens geen voor vleermuis geschikte holtes waargenomen tijdens het veldbezoek. De bebouwing in de omgeving van het plangebied is wel potentieel geschikt voor verblijfplaatsen van vleermuizen.

Het plangebied is onbebouwd en vrij van hoge vegetatie, hierdoor vormt het geen onderdeel van een belangrijke ruimtelijke structuur welke als vliegroute kan dienen. Vanwege de afwezigheid van hoge begroeiing is het tevens ongeschikt als foerageergebied.

6.3.2.2 Overige Habitatrichtlijn soorten

In het plangebied zelf is geen groot open water aanwezig, dit sluit de aanwezigheid uit van de rivierrombout en de bever. Deze soorten komen niet voor deze smalle zeer ondiepe polderslootjes. Ook amfibieën zoals de kamsalamander, poelkikker en heikikker is de sloot ongeschikt. De sloot is zeer ondiep en bevatte op veel plekken slechts enkele centimeters water, het risico op droogvallen is zodoende zeer groot. Tijdens het veldbezoek is steekproefgewijs met een RAVON steeknet bevist, er zijn hierbij geen vissen of amfibieën aangetroffen.

6.3.3 Effectbeoordeling en toetsing

In het plangebied bestaat geen potentie voor de aanwezigheid van voortplantings- en vaste rust- en verblijfplaatsen en essentieel functioneel leefgebied van habitatrictlijn soorten. Deze soorten zijn op basis van habitatvoorkeur redelijkerwijs uit te sluiten. De bebouwing buiten en het plangebied aan de Melkstraat is wel potentieel geschikt voor vleermuizen, deze mogelijke verblijfplaatsen liggen echter buiten de invloedssfeer van het plangebied. Doordat het plangebied echter geen potentie biedt als essentiële vliegroute of foerageergebied kan worden uitgesloten dat de geplande ontwikkeling negatief effect heeft op mogelijk aanwezige verblijfplaatsen van vleermuizen in de omgeving.

Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk, de Wnb wordt niet overtreden.

Nationaal beschermde soorten

6.3.4 Bronnenonderzoek NDFF

Soort	Soortgroep	Afstand	Vrijstelling in Gelderland
Bastaardkikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Bruine kikker	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Gewone pad	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Kleine watersalamander	Amfibieën	0 - 1 km	ja
Grote modderkruiper	Vissen	0 - 1 km	nee
Bosmuis	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Bunzing	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Das	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	nee
Egel	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Haas	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Huisspitsmuis	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Konijn	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Ree	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Vos	Grondgebonden zoogdieren	0 - 1 km	ja
Damhert	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	nee
Dwergmuis	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	ja
Eekhoorn	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	nee
Gewone zeehond	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	nee
Steenmarter	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	nee
Veldmuis	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	ja
Wezel	Grondgebonden zoogdieren	1 - 5 km	ja

Tabel 4: Waargenomen Nationaal beschermde soorten (Andere soorten § 3.3 Wnb) binnen een afstand van 5 km van het plangebied. Bron: NDFF – quickscanhulp, geraadpleegd 11-04-2017

6.3.5 Verkennend veldonderzoek

6.3.5.1 Vaatplanten

Het groen in en rondom het plangebied bestaat hoofdzakelijk uit enkel uit zeer algemene soorten welke wijzen op voedselrijke omstandigheden, zoals brandnetel, fluitekruid, smeewortel, akkerdistel, ridderzuring, kleeftkruid, en paardenbloem. Dit sluit de aanwezigheid van veel beschermde soorten van zeer specifieke habitats uit (voedselarme bodems, oude stenen muren etc.). De NDFF database of andere bronnen maken eveneens geen melding van beschermde vaatplanten in de omgeving.

6.3.5.2 Grondgebonden zoogdieren

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten zoogdieren waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de egel en verschillende soorten muizen. Soorten zoals de das, eekhoorn en damhert zijn gebonden aan bossen en groenstructuren, dit is in en om het plangebied niet aanwezig. De gewone zeehond in de NDFF database heeft hoogst waarschijnlijk betrekking op een incidentele waarneming in de maas. Het verspreidingsgebied van de steenmarter

bevindt zich met name in het oosten van Gelderland. Deze soort voelt zich echter wel thuis in het kleinschalig cultuurlandschap waarin het plangebied is gelegen. In het plangebied zijn echter geen structuren aanwezig die kunnen dienen als verblijfplaats, en als foerageergebied is alternatief ruimschoots aanwezig.

6.3.5.3 *Vissen, amfibieën, reptielen, insecten*

Het plangebied is geschikt voor Nationaal beschermde soorten amfibieën waarvoor in Gelderland een provinciale vrijstelling geldt. Dit betreffen o.a. de bruine kikker en gewone pad. De grote modderkruiper kan zich handhaven in zeer ondiep zuurstofarm water met een dikke sliblaag. De sloot rondom het plangebied is zodoende potentieel geschikt voor deze soort. Tijdens het bevissen met het RAVON schepnet is deze soort echter niet aangetroffen. Ook is de sloot dusdanig smal en ondiep dat deze waarschijnlijk delen van het jaar droog staat. Ook zijn er geen populaties van grote modderkruiper bekend in wateren in de directe omgeving van het plangebied. Aanwezigheid van de grote modderkruiper wordt hierom redelijkerwijs uitgesloten. De rivierrombout is een libel welke mogelijk nabij het plangebied in de Maas of in de Waal voorkomt, het plangebied biedt echter geen geschikt habitat (rivieren met bij voorkeur zandige strandjes) voor deze soort. In de omgeving van het plangebied zijn geen overige beschermde of insecten bekend, ditzelfde geldt voor reptielen: Het plangebied ligt niet in het natuurlijke verspreidingsgebied van deze soorten. Aanwezigheid van beschermde vissen, amfibieën, reptielen en insecten valt hierom uit te sluiten.

6.3.6 Effectbeoordeling en toetsing

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstelling geldt. Er bestaat geen potentie voor verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied niet-vrijgestelde Nationaal beschermde soorten. Aanvullend onderzoek naar deze soorten is niet noodzakelijk. Wel geldt te allen tijde de zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijke effecten op soorten zoals gewone pad en muizen zoveel mogelijk dienen te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden, of daar direct aan voorafgaand. Voor zover bekend heeft de geplande ontwikkeling geen effect op de sloot rond het plangebied. Indien dit echter wel het geval is dient er ook hier zorgvuldig te worden gewerkt. Hierbij valt te denken aan:

- Bij het dempen dient in één richting gewerkt te worden zodat aanwezige vissen en amfibieën ten alle tijde naar aangelegen open water kunnen ontsnappen.
- Bij dempen van afgesloten delen dient het waterpeil verlaagd te worden tot ca. 15 cm.

Aanwezige vissen en amfibieën (en eventuele andere soorten zoals zoetwatermosselen) worden dan door een deskundig ecooloog weggevangen m.b.v. een RAVON steeknet en teruggeplaatst in geschikt habitat in de omgeving.

7 Conclusies en aanbevelingen

7.1 *Beschermde gebieden*

7.1.1 Wet natuurbescherming

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden zullen aantasten. Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een ontheffing of vergunning is niet nodig.

7.1.2 Verordening ruimte

Op basis van de afstand tot het plangebied en de aard van de werkzaamheden valt voorhand uit te sluiten dat de activiteiten negatieve effecten hebben op het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Het aanvragen van een vergunning is niet nodig.

7.2 *Beschermde houtopstanden*

In het plangebied is geen sprake van houtopstanden of laanbomen waarvoor verbodsbepalingen gelden. Een meldplicht of herplantplicht is niet aan de orde.

7.3 *Beschermde soorten*

7.3.1 Soorten Vogelrichtlijn

De bebouwing in het plangebied biedt geen potentie voor nestplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van vogels met jaarrond beschermde verblijfplaatsen. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing Wet natuurbescherming is niet nodig. Wel is het noodzakelijk om te wachten met de werkzaamheden totdat de jongen van de soepgans het nest in het plangebied hebben verlaten. Dit zal naar verwachting uiterlijk in de week van mei 2017 zijn. Kans op andere broedvogels kan redelijkerwijs

worden uitgesloten.

7.3.2 Soorten Habitatrichtlijn

7.3.2.1 *Vleermuizen*

In het plangebied zijn geen potentieel geschikte voortplantingsplaatsen of vaste rust- en verblijfplaatsen of essentieel functioneel leefgebied van vleermuizen aangetroffen. Ook behoort het plangebied niet tot essentieel leefgebied. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

7.3.2.2 *Overige habitatrichtlijnsoorten*

Op basis van habitatvereisten is de aanwezigheid van overige habitatrichtlijnsoorten in het plangebied uit te sluiten. Aanvullend (veld)onderzoek is niet nodig. De activiteiten kunnen worden uitgevoerd. Het aanvragen van een ontheffing is niet nodig.

7.3.3 Nationaal beschermde soorten

Het plangebied is enkel geschikt voor Nationaal beschermde soorten fauna (gewone pad, diverse soorten muizen) waarvoor in de provincie Gelderland een vrijstellingsbesluit van kracht is. Voor deze soorten is er geen ontheffing vereist en aanvullend onderzoek is niet noodzakelijk. Wel geldt voor deze soorten de algemene zorgplicht. Dit houdt in dat indien mogelijk schadelijk effect op soorten zoals gewone pad, bruine kikker en (spits)muizen zoveel mogelijk dient te worden voorkomen. Te denken valt aan het verplaatsen van dieren naar veilige locaties buiten het werkgebied indien zij aangetroffen worden tijdens de werkzaamheden. Indien er werkzaamheden aan de sloot rondom het terrein zullen plaatsvinden is het eveneens noodzakelijk om zorgvuldig te werken om negatief effect op vissen en amfibieën te voorkomen.

7.4 Aanbevelingen

Los van de onderzoeksresultaten, maar als duurzame inrichtingsmaatregel "natuurinclusief bouwen voor vleermuizen en vogels, heeft het de ecologische voorkeur om rekening te houden met de wensen van vleermuizen en vogels in het nieuwe ontwerp. Gebruik bijvoorbeeld inbouwkasten voor vleermuizen en nestkasten en/of vogelvides vogels. Ecoresult B.V. kan u hierover adviseren en u kunt dit opnemen in de nieuwe situatie.

8 Geraadpleegde bronnen

8.1 *Literatuur*

Ministerie van Economische zaken (2016) Soortenbescherming bij ruimtelijke ingrepen.

8.2 *Internet*

Beschermde gebieden

<http://www.synbiosys.alterra.nl/natura2000/googlemapszoek2.aspx>

http://kaarten.gelderland.nl/viewer/app/thema_natuurbeheerplan

Nationale Databank Flora en Fauna

<http://app.quickscanhulp.nl/>

Natuurwetgeving en Soortenstandaards

<http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01#Hoofdstuk2>

www.rvo.nl

<http://www.rvo.nl/onderwerpen/ agrarisch-ondernemen/beschermde-planten-dieren-en-natuur/flora-en-faunawet-ffw/onthefing-vrijstelling/soortenstandaard/beschikbare>

PDOK – Publieke Dienstverlening op de Kaart

<http://pdokviewer.pdok.nl>

Overig

Voslamber B., Mulder J.L. & van den Bremer L. 2012. Invloed van de vos op het broedsucces van Grauwe Ganzen; een pilotstudie in de Gelderse Poort. Zoogdiervereniging rapportnummer 2013.14 Sovon rapportnummer 2012/42. Sovon Vogelonderzoek Nederland, Nijmegen, Mulder-Natuurlijk in de Bilt en de Zoogdiervereniging te Nijmegen.

Bijlage 1 Foto-impressie plangebied

Zicht op zuid-oostelijke hoek van het plangebied

Bouwmateriaal aanwezig in het plangebied

De Melkstraat links en plangebied rechts